

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

DE DIJOUS A DIJOUS

DESPRÉS del conflicte dels estudiants, ha sobrevingut el conflicte dels obrers.

Ningú ignora la duresa ab que van ser tractats els operaris de Madrid que, l'endemà de la catàstrofe, tractaven de realitzar una demostració de dol en honor dels seus companys que n'hi hagueren víctimes.

El siti consegut per Cuatro Caminos signé teatro de un bárbaro atropello.

Desde llavors, el govern rezelós y acobardit per temperament, arbitrari per naturalesa y per costum, declará que no permetria baix cap concepte que 'ls operaris de Madrid realissessin la manifestació pública que tenian projectada.

¿Per qué?
Senzillament, pel temor de qu' en un acte de pietat y de condol poguessin barrejar's hi elements que no participessin de tan pacíficas intencions. Tenim uns governants qu' en aquestes materias aventatjan als gossos més fins de fayre. Els cans se regeixen per l'olor material; els nostres governants penetran fins l'olor qu' exhalan els propòsits més recòndits del esperit.

Davant d'aquesta prohibició, y sobre tot irritats per la forma grossera ab que va expressarse 'l' governador de Madrid, els obrers prengueren acorts graves, un dels quals consistia en promoure una huelga general en tota regla.

L'amenassa dels treballadors ha produhit el degut efecte: ha sigut com posar oli en un llum.

No sols el govern se vá avenir á permetre la manifestació pública, sino que además va procurar que 'l' Ponci madrileny dongués explicacions satisfactorias á la comissió que havia sigut objecte de las sevas grosserías.

Aixó sí: la manifestació s' ha d' efectuar ab ordre complet, y 'ls que la realisin s' han de comprometre á no passar pels carrers més céntrichs de la capital.

Si será ó no será aixís, poch tardarém á véureho. Precisament demá, diumenge, es el día designat pera portarla á terme.

En aquest punt ha succehit la segona edició del conflicte estudiantil.

El govern va portarlo per la tremenda, fins que 's vá convèncer de lo que li anava, en la impossibilitat d' aplassar el viatge regi. Els estudiants de Valencia estavan resolt's á tot. Al objecte de aplacarlos se doná la rahó als estudiants de tot' Espanya, inmolant-se una Cierva en las aras de la Divina Comoditat.

Aixís també l' actitut seria en que s' anava á col·locar el poble obrer de Madrid era vivament comentada enllá de la frontera, y especialment en la vehina República.

Els treballadors de París, solidaris dels de Madrid, donaren á compondre que las festas que 's preparan en aquella capital en obsequi del rey d' Espanya, tal vegada sortirían un poquito desiguales, en el cas de que s' exercissin las brutalitats acostumadas contra 'ls obrers espanyols.

Y 'l' govern aquesta vegada s' ha arronstat, sense que haja sigut necessari sacrificar cap altra Cierva, ni cap Cabra trista.

Hi ha que desenganyarse: ara com ara se supedita tot al éxit passatjer dels viatjes regis.

¡Vaya quin partit ne podria treure'l poble si sapigués aprofitarse'n!

PEP BULLANGA

La cansó del día

—Espanya, la passió vostra tots l' havém de contemplar...

Las causas de un perill

Si hi havia algú que 's figurava que 'l' cambi de régimen constitucional en régimen absolut havia d' efectuarse per medi de un cop d' Estat violent, ja á horas d' ara haurá sortit del seu error.

No es necessari que un militar d' alta graduació, després d' enardirse ab uns quants tragos d' ayguardent, y prenent per modelo al general Pavía, invadeixi ab un escamot de soldats el temple de las lleys, fassi

disparar quatre tiros al ayre y envihi á passeig rodonament als pares de la patria.

A tals temps hem arribat que ni aquests simulacres son precisos. En tal situació 'ns trobem, que bé poden estalviarse la irrupció y la pólvora, l' atropello brutal y l' espatxch dels tiros.

La millor manera de acabar ab unas Corts consisteix senzillament en suspéndrelas y no tornarlas á convocar. Aixís se las disolt sense disórdrelas; aixís se las inutilisa sense atropellarlas; aixís se las mata y no de mort violent; n' hi ha prou ab sotmétrelas á la consunció que acaba ab la vida dels físichs y 'ls anémichs.

Tals son els progressos que ha realiat el método evolutiu en totas las esferas de la nació.

No hi ha agallas pera realisar un cop revolucionari, com tampoch n' hi ha pera consumir ab tota franquesa un cop d' Estat.

Han complert ja quatre mesos desde que las sesiones de Corts van ser susperas, ab la fórmula de rúbrica: «Para la próxima sesión se avisará á domicilio.»

Durant aquest temps s' han realiat dos crisis to

tals, además de algunas de parciales, sense que ningú s' hagi cuidat d' explicar la causa de las mateixas.

Qüestions importantíssimas, de vital interés pel país, entre ellas la regularisació de la situació económica, han quedat en l' ayre. Els pressupostos del E. tat están sense discutir. Tocan al seu venciment alguns tractats de comers que afectan de una manera directa á importants rams de la producció, y 'ls productors no saben encare á que atenirse. Crisis tan tremendas com la de las subsistencias se deixan á la exclussiva resolució de la mort que va aclarint las filas de las classes necessitadas.

Y las Corts sense reunirse.

Passan días, senmanas, mesos... Avants se deya que 's reunirian pel febrer, més tart per l' abril; ara ja 's parla del octubre com á fetxa més próxima de la reapertura... Per l' octubre 's dirá que las claus del temple de las lleys están rovelladas y que no hi ha medi de ferlas funcionar...

¿Qué significa tot aixó? ¿Es una burla ó una confessió vergonyosa de la impotencia dels actuals governs?

Tal vegada una mica de cada cosa. Podrá haverhi qui estarà rihentse de la degeneració cada vegada

més trista de aquest país desventurat. Com podrà haver-hi també qui en un rasgo de íntima sinceritat reconegui que no està presentable.

Uns y altres estan lligats en aquest punt per un mateix interès.

Y cuidado que 's tracta de un Parlament, format en sa immensa majoria pels mateixos que no tenen altra mira que utilitzar-lo com un instrument d'ocul de la seva manera especial de governar!

Els governs que ab tal rezel procedeixen contra las sevas propias criaturas, haurán de confesar que han perdut per complet la fe y la confiança en sí mateixos.

No son dignes de ocupar ni un día més els alts puestos que monopolizan. Colocats davant del mirall de la seva propia conciencia n' haurían de apartar la vista ab horror y l' ventrell ab fástich.

Y no obstant, may han estat tan resoltos com ara, á continuar una vida que traspua vilipendi per tots els poros. Aixó de governar tranquilament sense l' concurs de las Cortes; aixó de realisar tota mena d' actes censurables, sense tenir que arrostrar las embestidas de las oposicions, ho troban sumament cómodo y fins en ciertas circunstancias divertit y recreatiu.

Els grans pesars que haurían de abrumarlos se desvanexen fácilmente sense més que organisar un que altre viatge regi. Música, festas, gatzara confina y aquí no passa ni ha passat res. No altra cosa que aixó 's necessita pera solidar la situació de qualsevol govern impotent y desprestigiat.

Ens han rebut bé per tot arreu. En lloch 's ha sentit un clam de protesta, ni un trist xiulet. ¡Mireu si 'n som de populars!... Decididament, el país vol y desitja que governem aixís: se consola ab que alegrém la seva agonía ab quatre farsas.

Y no es lo més deplorable que aixís pensin y aixís obrin els que disfrutan las gangas del poder.

De la mateixa manera opinan y 's proponen obrar els que pretenen reemplaçarlos, el día que la varetta mágica els cridi á seure's á la taula del presupost.

En tot el camp monárquich, desde l' extrema dreta que frisa ab el carlisme, fins á l' extrema esquerra que toca á las fronteras de la República; lo mateix entre 'ls clericals més rabiosos qn' entre 'ls que 's refrecan el paladar suburrís glopejant quatre gotetas esbravadas de falsificat elixir democrátich; en el camp dinástich en tota la seva amplaria, en tota la seva extensió, reyna el mateix esperit de servilisme.

Ja no son polítichs que acuden á recullir sas inspiracions en l' opinió del país, ni á reforzar las sevas conviccions en la comunió de pensamientos y afectes ab la nació: no son més que cortesans, lacayos de una institució que 'ls fa ballar á la mida del seu gust, ab la promesa de servirse'n alternativament, pera que ells á la seva vegada puguin servirse d' ella, en la satisfacció de las sevas despoderadas concupiscencias.

Els néts y successors dels absolutistas que derramaren la seva sanch combatent las institucions liberals y l' sistema parlamentari se troban avuy confosos y sense un sol matís que 'ls diferencii ab els néts y successors dels qn' en defensa de aquellas institucions y de aquell sistema se feyan matar com uns héroes.

Ja no 's divideixen en fraccions polítichs, sino en tandas de comensals.

Si 'ls avis dels uns y 'ls avis dels altres poguessin veure'ls se morirían de vergonya.

Y ells, sols ells son els culpables de l' amenssa que pesa sobre la llibertat del país.

La seva degeneració, el seu escepticisme, la seva carencia de ideals, el divorci que han establert ab las públicas necessitats; aquest continu tenir fita la vista en las gangas de un poder, que desafia impávit el recort dels tremendos desastres de sis anys enera y las més terribles desventuras que pot pasar un poble infortunat, son la causa de que adqui reixin cada día major relleu y consistencia ciertas abominables maquinacions.

Republicans: ens cal vetllar, y morir si es precís. Ja n' hi ha prou ab qu' explotin á la patria. No hem de consentir que á més d' explotarla, la deshonrin.

P. K.

ABUSOS DE UNA COMPANIA

n passatjer que últimament ha fet la travessía desde Barcelona á Buenos Ayres á bordo del Sadrástegui 'ns escriu donantnos alguns detalls curiosos sobre l' régimen que s' observa en els vapors de la Trasatlántica, especialment durant la Quaresma.

Dels 36 passatjers embarcats en primera classe n' hi havia 14 dels que 's vesteixen pel cap: capellans, escolapis y frares de totes menas, inclús dels que van sense mitjons. L' empresa 'ls fa un 50 per cent de rebaixa en el preu de passatge, y ells donan una proba del amor que tenen á la pobresa evangélica, instalantse en el siti més cómodo del barco, y fentse amos de tot, desde els primers moments y mentres dura l' viatge.

Aixís el saló queda convertit en una capella. El capellá de abordo diu la primera missa á las 6 y ells no acaban fins á las 10, l' una darrera de l' altre, ab gran molestia dels passatjers que no tenen per convenient entregar-se á tals actes, y que han de pre-senciarlos vulguin ó no vulguin al sortir dels camarots. Cap al tart, rosari ab las mateixas incomoditats per totom.

Als individuos de la dotació lliures de servey se 'ls obliga á assistir á missa y á rosari, ó sino ja saben lo que 'ls hi vá: la perdua del destino. De mes á mes, segons vá contar un tripulant, tan bon punt arriba l' vapor á Buenos Ayres se veuhen forsats á fer bugada espirital ab el capellá de abordo. Es difícil saber si molts d' ells se confesan del renechs que diuhen de boca endintre, al veures forsats á practicar una devoció que no senten.

Respecte al régimen alimentici passan també cosas molt xocants. Comensá l' viatge avants de la Quaresma, y fins el dimars de Carnestolts se serví invariablement en cada ápat un plat de peix, en conformitat ab lo que está prescrit en el reglament. Pero desde que comensa la Quaresma l' peix queda suprimit, excepció feta dels divendres que 's menja de magre.

Aquesta imposició regeix en el menjador de primera classe, per evitar que 'ls capellans y frares s' escandalisin, porque ja havém dit qu' ells son els amos, ab tot y no pagar més que la meytat de la tarifa.

Y de quina manera abusan! El día de Sant Joseph van donarla en cantar una missa ab música, qu' exigí cinch ó sis ensaigs. Havían anat á ferlos en el menjador de segona, ahont hi ha un piano; pero d' allí 'ls van treure aquells passatjers movent barri-la, y 's refugiaren de nou en els departaments de primera, ensejant tot el sant día, sense cap consideració á ningú, sense tenir en compte que hi ha qui pateix de migranya, com pot haverhi també qui professi una religió distinta de la seva ó qui no 'n professi cap, essent tan dignes de respecte com el que més, que no s' emprenen els viatjers per estar sentint de continu un amonínos gori-gori.

Tot aquest afany de intempestiva religiositat contrasta ab la poca limpiea y la falta de policia que s' observa á bordo. Mentres en els vapors italians y francesos á cada menjar se cambian els toballóns, en els de la Trasatlántica no 's mudan sino dos cops á la semana. ¡Si opinarán que la primera condició que 's necessita pera guanyar la santedat es la de ser brut y fer pudó!...

Ens hem limitat á extractar algunas de las moltas cosas que 'ns escriu el passatjer desde Buenos Ayres.

Es lamentable que la Compañía abusi de aquest modo dels qu' emprenen el viatge en uns vapors subvencionats per l' estat espanyol, en els quals tot se supedita á las prácticas de una repugnant moixigateria.

Si l' marqués de las Cincuillas té interés en quedar bé ab capellans y frares, comensi per posar vapors capellas al seu servey exclusiu: alimentis las calderas ab aygua beneyta: cremi encéns en lloch de carbó de pedra... fassi lo que millor li sembli en obsequi d' ells; pero adverteixi avants als passatjers despreocupats els que una vegada se troban á bordo 's veuhen reduhíts á la poch cristiana alternativa de ferse repicar ó de tirarse de cap á l' aygua.

n aquestes horas cap dels culpables del esfondrament del tercer dipòsit, ni 'ls empresaris, ni 'ls inspectors, ni tampoch els que 'ls cobriaran ab las sevas influencias, ni un tan sols ha ingressat en la preso.

La justicia es ab ells molt mirada. La justicia no vol pecar d' excesiva precipitació.

En cambi cinch obrers y un periodista, dels que prengueren part en la manifestació dels Cuatro Caminos, se troban ja fa días degudament engarjolats.

Aixó 'ls ensenyará á no ser tontos. En lo successiu déixine de armar manifestacions més ó menos tumultuosas: procurin que 'ls donguin una contracta qualsevol, enténquise ab els que remenan las cireras, y no mirin prim. Tantas quantas més truytas fassin de carn proletaria, més miraments y consideracions obtindrán de part de la justicia.

Un vapor perdut: l' Ignacio Roca. Va sortir de un port de Inglaterra y no ha tornat á saberse d' ell ni de la tripulació, composta tota entera de catalans.

Unas quantas familias plorant, com ploran las dels pobres treballadors, victimas de la catástrofe de Madrid.

Pero sobre aquestas está cayent la pluja benéfica de la comiseració pública, traduhida en donatius valiosos, que si no poden tornar la vida als morts, consolan quan menos als sobrevivents.

En cambi, de las familias dels náufrechs no se 'n recorda ningú. Sembla que l' mar al tragarse'ls s' haja tragat al mateix temps la piadosa atenció dels seus conciutadans.

Y aixó que segons se diu l' Ignacio Roca era un barco vell y perillós, sense condicions per emprendre una travessía... alguna cosa semblant al tercer dipòsit... un verdader ataut fltant.

¿No arribará may l' hora de fer un dur escarment ab els que abusant de la miseria del poble obrer, el posan en la terrible alternativa de morir de fam ó de sucumbir de una desgracia?

Lleugo; «Entre los militares parece hay el propósito de celebrar algunas conferencias en los centros obreros, si estos acceden, con objeto de establecer corrientes de concordia entre el ejército y las clases trabajadoras.» ¡Ah, si l' ejército de la patria y l' ejército del tra-

ball s' arribessin á entendre! ¡Ab quánta facilitat se remourian certs obstacles! ¡Y quín impuls més vigorós no pendría la nació espanycla!

Un aplauso al Ajuntament de l' Habana. En una de sas últimas sesiones acordá cambiar el nom del carrer del Obispo, per el de Pi y Margall. Ja Cuba no es espanyola, y no obstant se recorda encare de la Mare Patria, personificantla en el recort de un home ilustre que tant va saberla honrar ab son preclar talent y ab sas austeras virtuts.

Al mateix temps que 'ls traballs de descombrament efectuat en el tercer dipòsit del Lozoya, se 'n van practicar d' altres no menos necessaris y interessants.

Ab els primers se desenterravan cadáveres: ab els segons se descubrián morts.

¡Y quins morts més putrefactes!...

Xanxullo colossal. El que va obrir la marxa del negoci, referent á l' adquisició dels terrenos.

Uns terrenos dolents, inservibles, que ricament pagats valían á pesseta l' metro quadrat, y que no obstant els pagaren á disset pessetas. Disset vegadas més de lo que valían.

Se tractava de un dipòsit receptácul d' ayguas, desde l' qual havia de ferse la distribució de las mateixas; y de primer antuvi van ferlo servir de dipòsit receptácul de pessetas. Vagin á saber com va ferse la distribució.

Més tart las obras van ser adjudicadas á un home de palla, á un tal D. Bruno, porter de l' oficina d' obras públicas de Oviedo, que no tenía ahont caures mort.

Pero era asturiá. Y asturiá era així mateix el se-nyor Pidal, que desempeñava l' càrrech de ministre quan se procedí á l' adjudicació.

¡Y qué petits, qué microscópichs resultan els nostres homes públichs, quan arriba á tapparlos per complert la sombra del porter de una oficina!

El conegut industrial Sr. Rossich, carrer de Fernando, 30, ha posat á la venta uns bonichs tapetes d' hule, en els quals el conegut dibuixant, nostre bon amic Sr. Pellicer Montseny hi ha deixat una proba del seu gust artístich y de la seva intenció.

Son uns tapetes que, al mateix temps que tapan, descubriexen las bonas qualitats de un artista de la terra.

Segons detalla un correponsal del Heraldo, que ha anat á Andalusía á practicar una investigació, existeixen en aquella regió uns 30,000 obrers, dis-tribuhits en 197 associacions, en sa majoria republicanas y socialista-republicanas.

Pero aquestas associacions se veuhen constantment cobihadas y molestadas pels gobernadors, pels alcaldes y fins pels amos de las fincas. Verdaderas infamias se cometen ab ellas. A la crisis de las subsistencias s' hi agrega en terra andalusesa la crisis de la legalitat.

Res tindrà d' extrany que al millor día la indignació pública desboti y produheixi un cataclisme.

Parla l' Czar de Russia que cada día 's torna més hipòcrita:

«Plasqué á la Providencia y als seus designis sotmetre á la patria á la penosa proba de la guerra sagranta en l' Extrém Orient, ahont está empenyat l' honor de Russia.»

«Interessa fins á tal punt la nostra dominació en l' Océa Pacific, qu' es una necessitat imperiosa la de assegurar pera 'ls sigles veniders la pau y prosperitat, no sols en nostra nació, sino en todas las cristianas. (La pau per medi de la matansa, ó sigui la pau de la mort ¿veritat?)»

«Aixó ha exigít del poble rus una extraordinaria tensió de forza que ha fet la gran cantitat de victimas volgadas del nostre cor. (Hipòcrita!) Mentres que 'ls nostres fills combaten ab patriotisme y bravura exposant la vida per la seva fe, el seu Ozar y la seva patria, han estallat disturbis en nostra mateixa nació, per alegría de nostres enemichs y pera nostre propi dolor. (Cocodrilo!)»

«Gracias á la pregaria de la Santa Iglesia ortodoxa, baix la bandera aristocrática del Ozar, la Rusia ha triomfat de varias guerras y ha eixit be de moltas y profundas crisis. (Pero tant y tant va l' cantí á la font, que á la fi 's trenca.)»

Y parla Gappony, que cada día 's torna més franch:

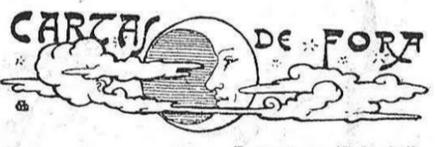
«A Nicolán Romanow, antich Ozar y actual assef del imperi rus.

«Plé de cándida fe en tú y considerante pare del teu poble, vaig dirigirme á tú, pacíficament, acompanyat dels fills del teu poble. Devías saberho; ho sabias. La sanch innocent dels obrers, de las sevas donas, de sas tendras criaturas se separará per sempre, ¡oh assef! del poble rus. Jamay se reconstituirá l' llás moral entre tú y ell. Jamay podrás encausar el riu popular forsosament desbordat, ni ab midas contemporisadoras, ni siquera ab la promesa de convocar als Estats generals. Las bombas y la dinamita, el terror colectiu, el terror individual y l' insurrecció popular esperan la teva cayguda y la de tots els butxins del poble, despullat dels seus drets. Ho dich y será.»

«Tal volta 's vessarán per culpa teva onadas de sanch. Tal volta mori la mateixa Russia. Procura compéndreho una vegada per totes y tenthó per dit. Renuncia prompte ab ta familia al trono de Russia y presénta't davant del tribunal popular. Compa-deixte dels teus fills, compadeixte dels paissos del teu imperi, tú, que oferint la pau als demés pobles, ofegas al teu.—Jordi Gappony.»

«P. S. Serveixi't aquesta carta de document que justifiqui 'ls aconteximents revolucionaris y terroristas que prompte sobrevindrán á Russia.»

Aquestos dos documents pintan al viu el verdader estat del autócrata y del seu poble.

BANYOLAS, 17 de abril

Desde l' cubell místich de l' iglesia de S. Esteve, ó sign 'l monestir, un mossén s' ha permés aquestas días fer propaganda dels periódichs liberals, no sabem si ab la deguda autorizació del bisbe, que no deu veure aixó ab bons ulls.

Perque semblant propaganda á favor de tals publicacions es contribuir d' un modo molt directe á l' esquilament de la llana que, per desgracia, portan encaro llarga molts castells.

De tots modos es d' agrahir la bona intenció del mossén de marras al fer propaganda nostra, prohibint, baix pena de pecat mortal, als seus feligresos la lectura de LA CAMPANA y altres periódichs avansats.

El pecat es molt suggestiu y tots ne tením de ganas de pecar. Encare que fós ab una feligresa ben maca. ¿No es aixís, mossén... no sé com te dius!

LLANSA, 17 de Abril

Aquest any sí que la cuca farà de las sevas en aquesta vila. ¿Y saben per qué? Pel motiu que aquest any no s' ha efectuat encare la professió que 'ls llanuts celebravan el día 16 per anar á malhirla.

Se diu que l' nostre remulla clocosa va tenir una conferencia ab els seus pallassos, y va dilhi qu' en vista de que la professió de la cuca resulta ser una comedia y una tabola, ha fet el determini de suprimirla. De resultas d' aixó sembla qu' algún dels llanuts y el senyor corp se picaren las crestas; unas quantas barjaulas també están d' alló més desesperadas al veure que no podrán carrossar aquella imatge anomenada Mare de Deu dels martells, protectora d' aquellas que no troban xicot!

Aquestas noyas sí que son de plányer si no poden fer la professió, ¡pobretas! ¡Totes se quedarán per llas!

PORT-BOT, 11 de Abril

El dissapte día 9, en el «Casino Españs» doná una conferencia el Dr. D. Enrich Alabern, ab motiu de haver sigut nombrat per la Direcció general del ram Administrador de la Aduana de Mataró.

La concurrencia fou bastant numerosa y no escassos els aplausos. Inolvidables recorts deixa en aquesta població l' incansable batallador Dr. Alabern, á qui desitjem salut y prosperitat, per recordarnos ab profund agrahiment qu' en distintas ocasions ocorregué ab sas funcions profesionales y hasta ab metálich á familias necessitadas d' aquesta comarca.

CAPELLADES, 14 de Abril

Ahir varen enterrar civíment el cadaver de Pere Mora y Soler. Un regular acompanyament va demostrar la seva adhesió al procedir observat pel difunt, lliurepensador entusiasta y esperitista convenent.

CAPELLADES, 16 de Abril

Vaja que l' nostre rector se n' ha endut xasco ab motiu de la anada á Piera á pidolar pluja. Volta que tots els amos pleguessin las sevas fábricas, y s' ha quedat tant á la capsa que no més un parell, els més raaccionaris, han seguit las indicacions del nostre mossén.

Consti que á la professió no hi anava ni un home, descontant els relleuos encarregats de la sagrada carga d' un sant Cristó que fa set ó vuyt anys va fabricar un artífia, mal afortunat en aquella ocasió segons se susurra... ¡Quina mengua per l' orgull mal disimulat del nostre pare d' ánimas!

CONSTANTÍ, 17 de abril

Ab motiu de haverse celebrat un meeting en el local de la societat de treballadors agrícols de Constantí, alguns oyents de la crosta llansaren paraulas que no se havían proferit may dintre tal local, qu' estava completament plé, y en quin peroravan els Srs. Litran y García Moliné, quan un remat de ovellas mal educadas comensá á sortirse de tó maltractant á uns quants joves dels que aplaudían als oradors.

També cal senyalar á alguns que 's titulan republicans y en lloch de apagar el foch encare hi tiravan petroli, lo mateix que á aquells que victorejavan en el meeting y l' endemá van corre al confessionalari. Y sobre tot aquell pardal femella que empregué á una ciutadana dihentli que fes benehir els llits en que havían dormit els oradors, porque feyan pudor de sofre.

La conferencia 's repetirà, segons diuhen, pero no hi ha por de pedregadas. Si las pedregadas vinguessin, els bons ciutadans de Constantí calculo que no 's quedarián mancos, y 's posarián á la defensiva per la llibertat contra l' absolutisme.

A la conferencia próxima hi assistirá segons me diuhen el Sr. Nougués, diputat republicá, contra qu' va desfer en ditxarratxos el merlot de sacristía á ne l' qual no li cap sota l' solideo que aquest poble despertí y aplaudexi las ideas republicanas.

RELLINÁS, 16 de abril

En aquest poble qui no fa instruir la familia es perque no vol. El pota negre y la seva marmota, junts, fan una classe per las noyas.

Donchs porque 's compregui la generositat de aquestos dos tipos que diuhen qu' ensenyan per caritat, sápigam que las noyas pagan sis rals mensuals per tres horas de lliçó al día, mentres que todas las altres professoras que hi ha hagut ne feyan pagar una pesseta per sis horas, sense dir que ho fessin per caritat sino que s' hi havían de guanyar la vida.

La única obra que se 'ls hi ha vist fer es expulsar del collegi á una noya filla de uns pares molt pobres que no podían pagar la mensualitat.

D' obras de caritat com aquesta el poble de Rellinás, ja n' pot prescindir, Mossén Pota-negra.

OLESA DE MONTSERRAT, 18 de abril

Hi ha en aquesta vila qui pel compte que li té 's dedica á propagar la malévola idea de que 'ls republicans aném contra 'ls fabricants y industrials, lo qual no es cert, puig no volém altre cosa 'ls republicans que l' ordre y l' armonía social dintre de la més estricta justicia, y del mes pur patriotisme. Nostres jefes passats y presenten vius, y avuy l' ilustre Salmerón aixís ho abonan ab las sevas declaraciones y ab els seus actes. Y nosaltres no tenim per que separarnos de las sevas ensenyansas.

Els que aixó propagan, son els gossets falders del diputat per Mura, que no repara en medis per assegurar el seu predomini estrictament personal. Ara com altres vegadas tornan á surtirnos ab el projecte de pont sobre l' Llobregat, que no surt mes qu' en els anys d' eleccions. Pero han de saber, si ho fan de bona fé, que no som tontos com ells, y que els de Fraternal republicana no combreguem ab rodas de molí, ni ab guarda-rodas de pont.

AD PETENDUM...! que dimiteixin

Italia acaban d'efectuarse experiències pera produhir la pluja artificialment, que s'han vist coronades per l'èxit més complet. Consisteixen las tals experiències en enviar podes rosas corrents elèctriques a l'atmosfera, durant varias horas consecutivas.

L'operació—segons conta un periòdich de aquell país—comensà a las onze de la nit. El firmament estava ras, y aixís continuà fins a las nou del matí següent en que comensaren a formarse alguns núvols. Vint y quatre horas més tart queya una pluja suau y seguida sobre una extensa comarca, feya molt temps agotada per la seca.

Cap necessitat hi hagué de pregarias, ni rogativas. Santa Electricitat, esclavizada y dirigida per l'home de ciencia fou la que obrá 'l prodigi.

Ja anys enrera, en el mateix país, que desde que s'emancipá de la tutela vaticana progressa extraordinariament, s'implantaren els canons destinats a desfer las pedregadas.

Fins que la ciencia prengué cartas en aquest joch, per allunyar las tormentas, no s'utilisava altre medi que 'l toch de las campanas. Medi contraproduhent y perillós, puig en molts ocasions las ondas sonoras agitadas se convertien en conductoras de l'electricitat atmosfèrica, y 'ls incautes campaners, ferits del llamp, pagavan ab la vida la seva temeritat y la seva ignorancia.

Avuy els canons granifugos s'han difundit en gran manera, en vista dels bons resultats que han produhit per tot arreu. Poden més aquells tubos de ferro en forma d'embut prolongat que las imatjes més veneradas. Pera desfer un núvol amensador té més potencia el tro estrepitos de la pólvora ó la dinamita, que 'l só vibrant de las campanas benedidas.

La eficacia dels medis racionals, basats en l'estudi, es lo que s'hauria de propagar entre la gent de todas las classes y condicions, a fi de difundir la cultura pública, obrintlos las potencias a la llum de la veritat.

Y no obstant, res de aixó s'efectua en el nostre país, subjecte a la direcció de un clericalisme que té enfonsadas las sevas arrels en las més ridículas y danyinas supersticions. Aquí tot se confia a la voluntat ó al capritxo de unas misteriosas potestats ultra-terrenas a las quals se reconeix poder suficient pera contrastar las lleys inmutables de la naturalesa. Els remeys contra las calamitats públicas, en lloch de anarlos ó buscar en la ciencia, se solicitan de la intervenció de determinadas imatjes, a las quals s'atribueixen virtuts miraculosas. Aixís la rahó, el més rich patrimoni de la naturalesa humana, a forsa d'embrutirse, acaba per esterilitarse.

No fa gayres días, davant de l'agostadora seca, de que 'n son culpables principalment els taladors de boscos, se tractá de impetrar la protecció de las potestats celestials.

Feren un paper altament ridícul els que de bonas a primeras tragueren certas imatjes a pendre l'ayre, sense calcular l'estat de l'atmosfera refractaria a tot indici de pluja. Fianan en la fé exclusivament, y s'hagueren de convèncer una vegada més de que la fé no basta per atreure 'ls núvols y ferlos traspuar.

A las invocacions ad petendum pluviam, contesta-va l'atmosfera ab la lletania: «No 'n hi ha de feta.» Altres, en cambi, una mica més espavilats, avants de comprometre la fama de certas imatjes, sapigueren esperar ab paciencia que 's modifiquessin las condicions atmosfèriques.

Pera ferse càrrech ab alguna anticipació de un cambi de temps, basta consultar el baròmetre. Aquest instrument físich, producte també del estudi científich, marca pel cas las indicacions necessarias. Son molts els encarregats de mantenir la superstició religiosa que se 'n valen, per assegurar l'èxit dels seus plans. Quan el baròmetre senyala próxima pluja, es quan diuen:

—Ara, per fi, ha arribat l'hora de comensar las rogativas.

A pesar de aixó, bó será consignar que no tots els capellans tenen necessitat de baròmetre. Un antich condeixeble, rector de un poble rural, un día 'm digué:

—Jo ho sé sempre quan ha de ploure: bó prou que m'ho indican las fibladas dels ulls de poll.

Ignorém si gastarán baròmetre ó ulls de poll els encarregats de fer quedar bé al célebre Sant Cristó gros de Píera; pero 'l fet es que ab més oportunitat no 'l podían posar a proba. Dissapte 'l van treure a passeig y l'endemá vá ploure. Perque si tan segurs están de las sevas virtuts miraculosas, no 'l havian de treure un més enrera, quan encare 's podia salvar la cullita de blat?

Els diputats provincials del districte de Vilafranca que presidits pel governador civil de la provincia van assistir a las rogativas ¿per qué no ordenavan que aquestes s'efectuessin al principi de la seca, y no quan aquesta ja casi no té remey?

Al prestar el seu concurs a una superxeria tan manifesta, tant el Sr. González Rothwas, com els quatre pares de la provincia, s'han fet indignes del càrrech que desempenyan. Si de bona fé han assistit al acte, per gamarussos. Y si ho han fet per càlcul, al objecte d'acomodarse a las funestas corrents avuy predominants, llavors encare pitjor, son indignes de desempenyarlo, com a fomentadors conscients de l'estupidés humana.

Y en un y altre concepte, todas las personas ilustradas y progressivas están en el cas de fer rogativas ad petendum... que dimiteixin.

P. DEL O.

¿QUÉ PASSA?

¿Qu' es tot aquest terratrèmol? ¿Qu' es aquesta saragata

que treu a la gent de quici y obliga a sortir de casa a tots els barcelonins. tant als de sanch democrática com als estirats marquesos y als grans senyors de la banca? ¿Per qué las tendras criaturas que apenas dretas s'aguantan demanan ab tant empenyo sortí al carré, esperonadas per la gran curiositat qu' en tots els ulls se retrata? ¿Per qué poch menos que bojas las desinvoltas criadas deixan la salsa a mitj fer y tiran els plats en l'ayre, precipitantes al balcó y abocantes a la barana? ¿Per qué las frescas modistas l'agulla de sopte paran, desohint de la mestressa las exclamacions amargas, y corren a treure 'l nas al finestral de la sala, dirigit cap al carrer sos hermosos ulls plens d'ansia? ¿Per qué 'ls braus manyans no lliman, ni las planxadoras planxan, ni 'ls fusters fan encenalls, ni 'ls pintors senyalan ratillas, ni 'ls sabaters pican sola, ni 'ls lampistas tallan llauna, y tots van adelerats a l'acera a arreglarse? ¿Per qué 'ls botiguers no venen, ni als colmados se despatxa, ni als tarrers fa ros ningú, ni als cafés hi queda un ànima? ¿Per qué 'ls passejants s'aturan, y las fábricas se tancan, y no hi ha un xicot que cridi el diário de la tarde, ni un sol venedó ambulante de papé ó botóns de nácar que s'ocupi del negoci, ni siquera un trist drapayre que 's recordi de cantar alló de: qui ha drapat?

¿Qué passa? ¿A qué vé aquest moviment? ¿Quin gran succés se prepara? ¿Com es que dels arrabals acut la gent a bandadas en direcció als punts més céntricos? ¿Com es que de fora baixan tants y tants mils forasters, portant pintada en sa cara la curiositat més viva? ¿Com es que ningú té ganas d'anar a missa, ni al teatro, ni al port a veure l'esquadra, ni als Automatas Narbón, ni al Tivoli, ni a l'Alhambra, y que tothom prefeix recolzar-se al peu d'un arbre ó instalarse en un cantó ab una paciencia extranya?

¡Ah!... ¡Calleu, ara ho sabré! El rumor que allá al lluny s'alsa indica que per fi hi som. ¡Quin soroll! ¡Quina gatzara! Els impacients se bellugan, els resagats s'adelantan, els tenders treuen cadiras, els menuts saltan y ballan. —¡No toquem! —xiscla una noya. —¡Abrir paso! — crida un Xanxas. —¿Per hont vé? —pregunta un vell. —¿Cap hont va? —diu una raspa. De sopte s'alcxa un clam que sembla una canonada. —¡Mireu! bé! ¡Ja es aquí! ¡Hurra! ¡Aleluya! ¡Ara, ara! ¡Deixeu'l tot el carrer! ¡Ole! ¡Pas a la elegancia!... ¡Bellezas d'aquest calibre, tan ben acondicionadas, sólo la ilustre Barcelona té la sort de contemplarlas! ¡Honor al seu inventor! ¡Gloria al geni incomparable a qui la gran ciutat deu la novetat que ara passa!...

Y ¡sabem, amichs lectors, qu'era al fi lo que passava?... ¡El carro de la basura que ha fet construir l'arcaldé!

C. GUMA

Táctica bertoldesca

N Villaverde es molt supersticiós. Tan supersticiós, que 'l día que van oferirli la presidencia del ministeri, avans d'acceptar el càrrech, va anar a consultarho ab una gitana que tira las cartas, dóna la bona ventura y endavina cosas, que molts vegadas 'l ha tret d'apuros ab els seus consells.

—Marieta — va dirli: — estich en un gran compromís y necesito de las tevas llums.

—¿Amoros contrariats?

—Presidencias perillosas...

La gitana va mirarse'l, arronsant las espatillas. No 'l entenía.

—M'explicaré. Figurat que, si vull, dintre de cinch minuts seré l'amo d'Espanya.

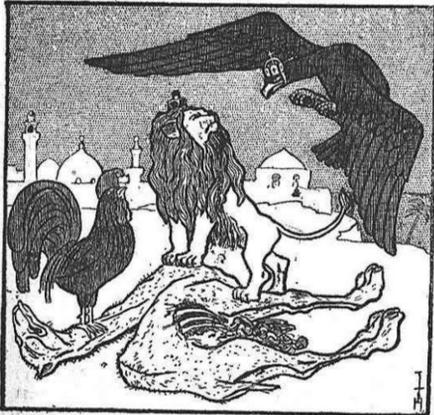
—¿Vulgas, home, vulgas! ¡Encare no has acceptat?

—Es que temo que, si dintre de cinch minuts accepto, dintre de cinch días ja me 'n hauré anat de bigotis.

—¿Per qué?

—Ho comprendrás desseguida. La meva elevació al poder concitará immediatament contra mí els odís dels meus enemichs... y 'ls dels meus amichs, que son els tremendos. En Maura no 'm pot veure, en Silvela tampoch, en Dato menos. Al carrer, en la premsa, en els círculs polítics, la enemiga d'aquests senyors no m'amobinará gran cosa. Deixantlos garrar y esbravarse a la mida del seu gust y no fentne cas, quedaria resolt el problema. Pero a las Corts la seva forsa es formidable, y com que lo primer que tots ells demanarán es que las obri y allí 'm será imposible resistirlos, els meus días serán contats. Corts obertas, Villaverde d'oros. En

LA CARICATURA AL EXTRANJER La qüestió del Marroch

L'ALIGOT ALEMANY (interrompent el tiberi del gall francès y 'l lleó d'Inglaterra.) —¡Part hi vull!

(Del Simplicissimus.)

dugas ó tres horas de discussió hábilment portada, 'm deixarán de cos present.

—Aixó ray, home; no las obris.

—¡Oh! Ja ho dius tú. Si ells m'ho exigeixen, ¿cóm negarme a una pretensió que podrá ser mal intencionada, pero qu' en el fondo es perfectament constitucional?

—Ja ho entench! La situació es aquesta: tú no pots oposarte legalment a la obertura de las Corts; pero tens la seguretat de que obrirlas y quedarte sense 'l bastó de mando ha de ser tot hù. ¿Es aixó?

—Aixó mateix. ¿Veritat que 'l dilema es terrible?

—No tant com tú vols suposar.

—¿Hi veus solució satisfactoria?

—M'atreveria a jurar que sí. Escolta: ¿coneixes la historia de Bertoldo?...

—No molt.

—El graciós personatge fou un día condemnat a mort, y com 'l home compregués que la seva perdicció estava resoltament decretada, se conformá ab la sentència, demanant no més una cosa, aixó es, que ja que sens remissió havian de penjarlo, agrahiria moltíssim que no 'l penjessin sinó en un arbre que fos del seu gust.

—¿Y van concedirli?

—Ab la major candidés! Naturalment, obtingut aixó, Bertoldo s'trasladá al bosch ab els seus butxíns... ja 't pots imaginar lo demés. El pobre home no trobá cap arbre que li agradés, y els seus butxíns, atenenes fidelment a las ordres rebudas, se vejeren privats de penjarlo. De manera que si en Bertoldo no hagués mort de vellesa, a horas d'ara encare seria viu.

—Bonich es l'episodi, pero no veig quina relació pot tenir ab el meu cas.

—Ja ho crech que n'hi té! No poden ser pas més parecuts. Feste càrrech que tú ets Bertoldo, que la mort son las Corts... y que de cap manera 't convé deixarte penjar... sinó en un arbre que sigui a gust teu.

—¿Qué haig de fer, donchs? Explicat.

—Comensas per acceptar el poder.

—Ja está acceptat. Endavant.

—Apenas s'esbomba la noticia, se 't presentan aquells senyors que has dit y 't demanan que obris las Corts.

—¿Aquí está el bussill! Y llavors ¿qué faig?

—Tú 's contestas que sí, que tenen remoltíssima rahó, que las Corts han d'obrirse sense excusa de cap género; pero que fassin el favor d'esperarse una mica, perque avans d'obrir las necessitats arreglar aixó, y alló y lo de més enllá.

—Es a dir, l'arbre de Bertoldo...

—¡Ni més ni menos! Seguint aquest procediment, no tinguis por de res: ja 't asseguro jo que no 't penjan.

Trobá tan excelent don Raymundo el procediment aconsellat per la gitana, que decidí posarlo en práctica desseguida.

Acceptá el poder y a la mitj hora tenia ja 'l pis ple de gent que anava a demanarli la immediata obertura de las Corts.

—¿Que las obri? —respongué en Villaverde:—No desitjo altra cosa; pero ¿volen tenir vostés la bondat d'esperarse fins que tingui arreglats els pressupostos?

Passá un cert periodo de temps y 'ls partidaris de obrir las Corts tornaren a la carga.

—Senyor don Raymundo. ¿Ja 's recorda de lo que 'ns va prometre?

—¡Vaya si me 'n recordo! Se refereixen a l'obertura de las Corts... S'obrirán, ¡vaya si s'obrirán! Lo que hi ha es que ara 'l rey va a fer un viatge per Valencia, y ja comprendrán vostés que estant el monarca fora de Madrid...

Acabada la real excursió per las provincias de Llevant, els amichs de don Raymundo van repetir la visita.

—Senyor Villaverde... ¿Y las Corts?

—¿Volen dir obrirlas? No poden vostés imaginar-se el gust, la satisfacció ab que jo donaria aquest pas, pero com ara 'l rey té 'l propósit d'anar a recorre la Extremadura...

Y aixís anirà l'aixerit president continuant la broma.

Després de la passejada per Extremadura vindrá el viatge a París; després del viatge a París comensará l'època del estiuheig, y ¿quín dupte té? haventhi de per mitj aquests inconvenients, ¿cóm volen vostés que, per ganas que 'l home 'n tingui, s'atreveixi a obrir las Corts?

No: lo qu' es baix aquest punt de vista, podém estar ben tranquils. La pesseta podrá no sanejarse; pero en Bertoldo ha trobat un bon deixeble. Y váyase lo uno por lo otro.

FANTÁSTICH

NS fá saber un periòdich que l'origen del nou ministre de Instrucció pública, Sr. Cortezo, es molt humil.

La seva mare venia terrissa en una botigueta de la plassa del Progrés, de Madrid. Pero era dona de iniciativas y «tuvo una idea feliz—diu el periòdich —la de poner a la venta los después célebres pitos de San Isidro, orlados del modo pintoresco y popular que los hizo ser tan solicitados en la feria de la Pradera del Santo.»

Una fortuna deguda als pitos. Un presentiment ó un presagi de lo que havia de succehir més tart. Perque si la mamá va ferse rica ab els pitos de Sant Isidro, el seu fill pot ben assegurar que ha conquistat la cartera de ministre gracias als pitos dedicats pels estudiants al seu atortolat antecessor. Lo que ha de procurar ara es fer molta bondat, perque qui tot ho deu als pitos no tinga de sortir pitant del ministeri.

Sembla que al Beato Joseph Oriol no li va gayre bé 'l negoci de la canonisació. A pesar que 'l Eminentíssim va anar a Roma a donarli un cop de má, el fet es que ha tornat de la Ciutat Eterna molt reservat y motxo, ó com si diguessim ab el cap sota del pali.

Tot aixó per no haverse pogut posar en clar un miracle que li atribuhían —la cura d'una noya malalta—qu' era, a lo que sembla, 'l que havia de fer caure la balansa. Tres metjes van advenir el prodigi; un quart metje 'l va posar en dupte, y d'aquí las vacilacions de la Congregació de ritos... y d'aquí que 'l pobre Beato Joseph Oriol s'estigui florint a las portas del Cel, esperant que li donguin entrada.

Ab aquest motiu deya un escultor: —Mentida sembla lo que 's costa de fer un sant. Vingués la Congregació de ritos al meu taller y veuria com jo, que, comparat ab aquells cap grossos soch un ningú, ab quatre cops d'enformador me 'n surto!

Ha dit un home públich: —Tres poders hi ha a Espanya ab més forsa que qualsevol govern: l'exèrcit, els estudiants y las verduleras.

Y es veritat: governs com els que s'usan en l'actualitat no son capassos de resistir ni 'ls mausers, ni 'ls pitos, ni 'ls tronxos de col.

Molt ha xocat que l'emperador del Marroch haja accedit a la demanda d'en Raisuli, nomenantlo gobernador de la comarca ahont fins ara havia exercit las sevas fetxorías.

Pero 'l descendent del Profeta podrá dir en encomi de la seva gran sabiduria:

—Val més convertir a un bandoler en governador, que no donar carta blanca a un governador perque exercieci de bandoler, com succeheix en alguns països que presumen de civilisats.

Y s'haurá de reconèixer que baix aquest punt de vista, la rahó li sobra.

El ministre d'Hisenda prepara un projecte de lley establint una Caja nacional de ahorros, ab la garantia del Estat y baix la dependencia del ministre d'Hisenda.

Als que quan se posan a menjar s'empassan has-ta las cassolas, qualsevol els hi fia 'ls seus estalvis.

Se feyan unas rogativas demanant la pluja. Y s'treya a passeig un gros Sant Cristó de fusta. Un home que sab de que se las heu, y que coneix

La escombrada valenciana

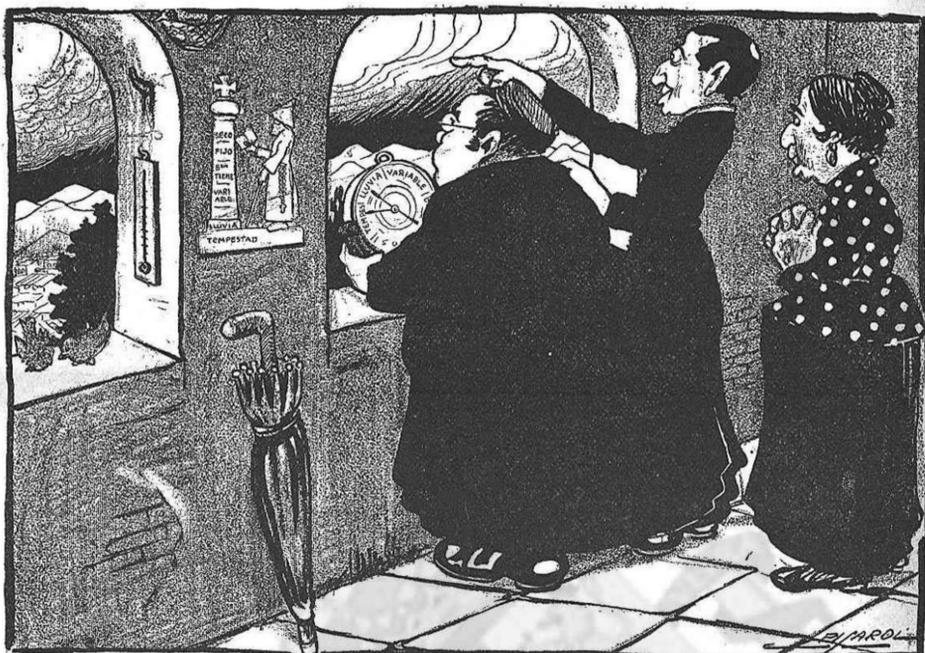
—Apilém la fullaraca, escombrém els gallardets... y aquí paz y después gloria: ¡que s'ho emporti el femater!

Contemplant la catàstrofe del Dipòsit

—Trenta morts.. ¡Y bé! ¿Qué son treinta morts per una població com Madrit, que té mes de cinch cents mil habitants?

Un rector que ho entén

—Mossén Pau, jo comensaria tot seguit las rogativas: aixó es pluja segura.
—Esperemnos una mica. Per no errar el cop, val mes que no traguém la imatge de la iglesia fins que vejém que ja cauhen gotas.

Una escena del «Quijote»... dels nostres días

—¡Al foch aquests llibres, al foch! Tot aixó no fa mes que pervertir las conciencias y portar animetas al infern.

l' influencia benéfica que sobre l' régimen pluviat exercix la vegetació arbórea, va dir:

—Cap confiansa m' inspira aqueixa imatge: major me l' hauria inspirada quan era arbre de bosch.

Diumenge va ser passejat pels carrers més céntrichs de Barcelona un carro de nou sistema destinat a la conducció de las escombrarias.

L' exhibició del carro va efectuar-se com la de una cosa nova, filla de un gran adelanto.

Y tal vegada estigueren molt atinats els que aixís ho disposaren.

¿No es veritat, Sr. Lluch, que ab un carro com aquell pot qualsevol arcalde de R. O. efectuarhi 'ls seus passeigs triomfals?

Uns membres de la Fulla, interpelavan a una pobra xicota, que 's guanya la vida fent de modelo als pintors.

—Sembla mentida, que una noya honesta com vosté, 's resigni a posarse tota nua davant de un home y dintre de un taller.

Resposta de la noya:

—No s' inquietin per mí, que no tinch fret per xo. Al hivern sempre hi ha l' estufa encesa.

Uns bisbes americans han anat a Roma a demanar permis al Papa para confessar per medi del teléfono.

No sabrem pas, si 'ls será concedit. Perque lo que dirán molts pares confessors:—Una confessió telefónica, sobre tot tractantse de penitents, pert tots els atractius.

La qüestió del Marroch va adquirint un caràcter de pur interés mercantil. Lo únich que desitja Fransa, lo únich que preten Inglaterra es apoderarse de aquell mercat.

Però salta Alemania y també hi vol ser.

Alemania reclama l' régimen de la porta oberta. Una frase qu' admet no pocas aplicacions a la vida ordinaria, com també no pocas interpretacions picarescas.

Passa pel carrer una xicota de rumbo, de ademans provocatius y vestida ab gran elegancia.

—¿Ves aquella hermosura—diu un jove a un altre.—Donchs tant com es caya es complacent, y tant com complacent, afortunada. Ja fa temps que practica l' régimen de la porta oberta.

L' escena a Tarragona. Uns soldats conuhian un presidari. El presidari probá d' escaparse y un dels soldats va dispararli l' mauser.

Resultat del disparo: el presidari atravesat y dos pacífichs transeunts ferits gravement.

Aquestas son las delicias que proporciona l' mauser... providencial.

Día vindrá a no tardar gayre, que al veure un manser pel carrer tothom s' amagará a corre-cunya.

No estaré de més que pera prevenció dels transeunts els mausers vajan provehents de bocina com els automòvils y 'ls velocipedos.

La Cierva, després de deixar la cartera, 's va trasladar a la seva terra murciana.

Y allí l' van rebre ab gran esplendides.

Dos músicas a l' estació, tracas y cohets durant el curs, y per fi de festa una solemne recepció a la qual van assistirhi representants de casi tots els pobles de la provincia.

Ja saben lo que han de fer els que vulguin tenir un enterro brillant y ruidós: ferse enterrar a Murcia.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA INFANTIL.—San-ta-Ma-ri a.
- 2.ª ANAGRAMA.—Cabra-Barca.
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—El pobre Valbuena.—Iris de paz.

4.ª Rombo.—

M
CAP
CURIA
MARCELA
RIERA
ALA

5.ª GEROGLÍFICH.—El sol es sol per tots.

Han endevinat totes ó part de las solucions corresponents al número anterior, els caballers: Jiménez Pissarra. Quatre tapers que s' escolan, J. A. Rana, Emilio Palou, Francisco Danepi.

XARADA

Si 'm vols, Pere, creure a tres,
no fassis més gerooglífichs,
que tú creus que son magnífichs,
y, noy, no valen pas res.

Però ja veig qu' ets prou ase,
pera apurar la paciència
de qui en la «correspondencia»
te respón: no fa per casa.

Com no hi entens ters-primer,
la resposta es natural.
Te deus pensar qu' es igual
que cavar ó batre a l' era!

Quedat a hu-cinch, res te costa;
no fassis més trenca caps
que perque resultan nyaps,
te donan mala resposta.

No t' fiquis en hu-terç-quinta
d' onze varas, y veurás
com aixís t' estalviarás,
temps, plomas, paper y tinta.

Cuidat més de conservar
las terras que posseheixes;
de lo contrari, mereixes
que t' portin a fusellar.

Ara que l' agricultura
está en época total,
dedicahi, més te val.
Però... ¡primas! qu' t' detura
en ta mania d' escriure
trenca-caps per LA CAMPANA,

pera que cada senmana
s' hi fassin un tip de riure!
Si aquesta dos-quatre-cinch
xarada, al cor te quart-dos,
fins me sentiré orgullós,
(y sabs que d' orgull no 'n tinch).

Faig d' eix hu-terç, ó sino
hi perdrás fins la xaveta,
y creu al teu servidó
que t' aprecia de debó.

SAMUEL GRAN É IRURUETA

ANAGRAMA

ENTRE AMO Y CRIAT

A don Primitiu
li cau a la tot
un mosquit.

—Janot.
(Crida imperatiu).
Cambia aquest plat
y tot un de net.

—Ja vaig, senyoret.
Qué s' enfada aviat.
Vés... ¡Per un mosquit!...

—¿Que vols díf?

—Home, es clar.
¡Llens aquest menjar
que costa un senti!

A un vas de vi vell
una mosca hi havia,
y... quan me l' bevia
era mosca-tell.

ALEX IV, el Foll

TRENCA-CLOSCAS

D. MANEL SOGUES SERS

VALLS

Formar ab aquestas lletas el títul de una composició catalana del immortal Joseph Anselm Clavé.

ENRICH TOSAS

GEROGLÍFICH

+

TIDIH

+

T APRO

FIT

I

XECH DE LLANSÀ

Caballers: Paco Costa, Noy de Palloja, el Faiges, Un amic de 'n Camimura, F. Troc Sam, Un menja Estarias, Ignocent Asens, Manel Bratera, Frègoli, Ramón Canonji, Pau Campins de Premiá, Barbé Tranquil, Joseph Gil y Muntal y Enrich Ordanyá: ¡Qué s' hi farà!

Caballers: Enamorat de Nami Co San, F. Joanet, J. A. Rana, Sebastiá Bosch, A. Llauredó Monseny, Antón Cararach y E. Pahissa: Regular.

Caballer: Andreito: Anirá una cosa ó altre.—P. M. F. S.: Ens ha fet molt poca gracia.—E. Pahissa: Gracias per sa bona adh s'ió.—Andreito: Rebut els traballs. S' hi farà lo que bonament se pugui.—T. J. Pissarra: No están a l' altura.—J. Moret de Gracia: N' hi ha algún de bastant graciós.—Carlos d' Alfonso: No 'm convens res de lo qu' envia.—Comabella: El lleterero es lo qu' está mes bé del dibuix.—Félix Cana: Bravísim. Vosté es incansable.—J. Asleib: No 'ns xoca, la veritat.—Mr. Girart: No 'ns hi embrutém ab aqueixas menudencias.—Xech de Llansà: No hi ha per hont agafarho.—Joseph de la Raimunda: Per ara no vá, pero no 's desanimi que vosté farà veros ben fets.—Samuel Gran é Irurueta: Gracias.—J. M. R.: El dibuix, com a croquis va bé; pero, no es publicable.—M. J. Cortés: Filosofia pura. ¡Adiós Epicuri!—Tallé Oak: Bastant mal girbats.—Joseph Roselló: Está molt bé. Tindrém en conte lo que 'ns diu. La d' avuy també marxa com cal. El número extra no conté sino assumptos referents al Quixot; y molta cosa s' ha hagut de quedar en terra.—J. Costa Pomés: Rebut y arxivat.—J. E., J. A., J. S., J. C., P. B., J. M., J. R. P. y S. P.: Las cartas que 'ns remetén no 'ns tenen utilitat, per varis motius.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.ª

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.ª

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.ª

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.ª

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.ª